

Statsråden

Stortinget, Energi- og miljøkomiteen
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/508-

13. februar 2026

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frøya Skjold
Sjursæther, Arild Hermstad, Ingrid Liland, Oda Indgaard og Julie E.
Stuestøl om norsk deltakelse i EUs sosiale klimafond - Dokument 8:101 S
(2025-2026)**

Jeg viser til brev fra energi- og miljøkomiteen av 3. februar 2026 der jeg bes vurdere Dokument 8:101 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frøya Skjold Sjursæther, Arild Hermstad, Ingrid Liland, Oda Indgaard og Julie E. Stuestøl om norsk deltakelse i EUs sosiale klimafond.

Opprettelsen av EUs sosiale klimafond er begrunnet med behov for å avbøte negative fordelingsvirkninger av kvotehandelssystemet ETS2. ETS2 trer i kraft fra 1.1.2028 og omfatter drivstoff til oppvarming av bygninger, veitransport og andre sektorer. I forordningen er det tydelig definert at målgruppen for støtte skal være sårbare husholdninger, sårbare småskala foretak og sårbare transportbrukere, som blir negativt påvirket av en prisstigning som følge av ETS2. For mange europeiske land vil innføringen av ETS2 gi uforholdsmessig store kostnadsøkninger for deler av befolkningen med lav inntekt, som bruker fossile brensler til både transport og oppvarming av bolig. I Norge har vi i stor grad omstilt oss til bruk av fornybar energi, og det er mindre åpenbart hvilke negative fordelingsvirkninger som kan oppstå når vi innfører ETS2. Regjeringen har varslet i klimastatus og -plan at klimaavgiftene skal trappes opp i årene fremover. I utgangspunktet vil oppstart av kvoteplikt derfor ikke påvirke fremtidig utslippspris utover det som er varslet, med mindre kvoteprisen alene overstiger de varslede avgiftsnivåene, noe som vurderes som lite sannsynlig selv om fremtidig kvotepris er usikker.

Det er derfor viktig å gjøre gode vurderinger av mulige målgrupper og tiltak som kan være aktuelle i Norge ved eventuell deltakelse. Dette arbeidet er i gang, og jeg mener at det er viktig å vente med en beslutning til vi har kommet lenger i vår vurdering.

Eventuell deltakelse i EUs sosiale klimafond, forutsetter at forordningen innlemmes i EØS-avtalen. Før innlemmelse vil Norge måtte vurdere flere juridiske og økonomiske spørsmål nøye. Dette handler blant annet om kravet om 25 pst. nasjonal finansiering, nødvendige tilpasninger i forordningen (som følge av at vi ikke er med i EU) og håndtering av myndighetsoverføring til EU/EFTA for oppgaver knyttet blant annet til tilsyn. Eventuell innlemmelse av forordningen forutsetter også enighet mellom EØS/EFTA-landene og med EU om disse elementene.

Størrelsen på allokeringen av midler til hvert land avhenger av en rekke variabler, blant annet sosioøkonomiske variabler som tallet på lavinntektshusholdninger i tynt befolkede områder og kjøpekraftjustert BNI per innbygger. Det vil derfor være stor variasjon i hvor stor andel av sitt finansielle bidrag hvert land vil få igjen. At Norge er et av landene i Europa med høyest velferd og minst forskjeller kan tilsi at vi vil få en relativt liten andel av vårt bidrag tilbake. Det er imidlertid ikke kjent hvor stor den potensielle allokeringen til Norge kan være, og om tidspunktet for deltagelse på noen måte vil påvirke allokeringen mellom stater.

Ved deltagelse i fondet er det krav om å utarbeide en nasjonal sosial klimaplan, som inneholder detaljerte beskrivelser av målgrupper og tiltak som midlene skal gå til. Hvert land plikter å selv finansiere 25 pst. av beløpet i den innleverte sosiale klimaplanen. Basert på denne planen kan hvert medlemsland få utbetalt midler etter at tiltakene er gjennomført i henhold til det som er levert til og godkjent av Kommisjonen. Planen skal følge malen i Annex V i forordningen, og Kommisjonen publiserte i mars 2025 en veileder til utarbeidelse av sosiale klimaplaner. Representantenes forslag nr. 2 om å utarbeide en nasjonal handlingsplan er således et krav i forordningen, og noe Norge uansett må levere dersom vi deltar i fondet. Siden penger fra fondet kun utbetales etter at landet kan vise til at tiltak er gjennomført i henhold til planen, vil representantenes forslag nr. 3 om rapportering til Stortinget også kunne helt eller delvis kobles til krav som ligger i forordningen.

Regjeringen jobber for en rettferdig omstilling. Hvilke negative fordelingsvirkninger som eventuelt vil gjøre seg gjeldende i Norge som følge av innføring av ETS2, og hva som er beste respons på dette må vurderes. På bakgrunn av dette mener jeg at det er viktig at vi fullfører det pågående arbeidet med å vurdere økonomiske, juridiske og administrative muligheter og utfordringer i forordningen om EUs sosiale klimafond, før vi tar endelig stilling til spørsmålet om deltagelse.

Med hilsen

Andreas Bjelland Eriksen